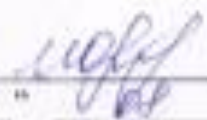

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Гарант освітньої програми

 Інна НОВАК
" 20 " 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління розвитком бізнесу

Освітній рівень: третій рівень вищої освіти (доктор філософії)

Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність: D3 «Менеджмент»

Освітня програма: освітньо-наукова програма «Менеджмент»

Факультет: менеджменту

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності D3 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент». – Умань: УНУ, 2025. – 24 с.

Розробник: к.е.н., доцент Коротєєв М.А.

 Коротєєв М.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол від “07” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(підпис)

(Соколюк С.Ю.)
(прізвище та ініціали)

“20” серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від “20” серпня 2025 року № 1

Голова (М.О. Гоменюк)
(підпис)

“08” серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»	Обов’язкова
Модулів – 1	Спеціальність: D3 «Менеджмент»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
		Семестр
Загальна кількість годин - 120		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень Освітня програма: «Менеджмент»	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
		76 год.
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління розвитком бізнесу» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності D3 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент».

Мета курсу (інтегральна компетентність) - вивчення теоретичних, методичних і прикладних засад та закономірностей управління розвитком бізнесу, пов'язаних з формуванням довгострокових конкурентних переваг в ринкових умовах функціонування.

Предмет дисципліни - розвиток економічних систем, фактори, що його визначають, методи управління організаційними змінами та підходи до розвитку бізнес-структур.

Завдання курсу:

- забезпечити опанування теоретичними аспектами управління розвитком підприємства та визначення місця управління розвитком у загальній системі управління бізнесом;
- сформувати здатність до структуризації механізму управління розвитком та формування альтернатив розвитку різних бізнес-структур;
- виробити уміння виявляти фактори ефективного управління бізнесом та здійснювати системну оцінку ефективності розвитку бізнесу.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
Сучасні теорії менеджменту	Стратегічне управління інноваційним розвитком

Вивчення навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 Управління та адміністрування (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК01	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ПРН05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.
		ПРН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
ЗК02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ПРН01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
		ПРН04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
		ПРН05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.
		ПРН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

ЗК04	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності	ПРН01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
		ПРН04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
		ПРН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках	ПРН04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
		ПРН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
СК04	Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності	ПРН05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.
		ПРН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

СК05	Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері менеджменту	ПРН01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
		ПРН04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
		ПРН05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.
СК06	Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.	ПРН04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
		ПРН06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Управління розвитком бізнесу», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Управління розвитком бізнесу»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності чи на межі галузей знань або професійної діяльності	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

2.3	Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
3	Комунікація:		
3.1	Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
3.2	Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

4.2	Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, відповідальність за навчання інших	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
-----	--	---	--

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

ПРН 06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; скласти пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
----------------------	---	--	--

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком бізнесу

Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу.

Сутність терміну «розвиток бізнесу». Концепції розвитку бізнесу. Сучасні тенденції розвитку бізнесу. Види розвитку бізнесу. Життєвий цикл бізнесу. Характеристики стадій життєвого циклу бізнесу. Стабільність і розвиток - єдність і боротьба протилежностей. Управління розвитком бізнесу: теоретичні та прикладні проблеми. Проблемне поле управління розвитком бізнесу як об'єкту наукового дослідження.

Тема 2. Мета в управлінні розвитком бізнесу.

Орієнтири в управлінні розвитком бізнесу. Цілі бізнесу: типологія та вимоги до них. Ієрархічна залежність цілей підприємства від цілей суспільства. Стратегічна прогалина.

Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.

Основні аспекти прогнозування та стратегічного планування розвитку бізнесу. Сутність та структура стратегічного планування. Особливості стратегічного планування. Ключові етапи процесу стратегічного планування розвитку бізнесу. Механізм та методи розробки стратегічних планів. Механізм оцінки ефективності стратегічного та оперативного планування розвитку бізнесу. Вимоги до стратегічного планування та оперативного управління. Особливості збору інформації щодо стратегічного планування та оперативного управління розвитком бізнесу, а також їх аналізу.

Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.

Поняття потенціалу розвитку. Особливості його формування. Види потенціалу розвитку та його класифікація. Методи оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням.

Види ресурсів підприємства. Інформаційне, матеріальне, фінансове, кадрове забезпечення розвитку бізнесу. Аналіз ресурсного забезпечення при плануванні проектів розвитку бізнесу.

Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу

Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.

Методичний апарат та інструментарій креативного підходу до управління розвитком бізнесу. Використання методів, що ґрунтуються на кількісній оцінці стану: зіставлення, порівняння, індексний, факторний тощо. Економіко-математичні методи, сфера їх використання. Моделі: описові й аналітичні. Спеціальні діагностичні методи: SWOT-аналіз, бенчмаркінг, аналіз ланцюжка створення

вартості, аналіз полів бізнесу та ін. Методи якісної оцінки в управління розвитком бізнесу Експертні методи, метод Дельфі.

Topic 6. External business development.

External business development. Horizontal integration strategy. Strategy of vertical integration. Selection of business development priorities taking into account the criteria of reasonable specializations. The procedure for forming a strategy for the external development of enterprises. Directions for improving strategic management of business development.

Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.

Поняття, рівні і види стратегічних змін підприємства. Опір стратегічним змінам. Методи управління опором змінам при реалізації проектів організаційного розвитку. Методи та форми управління стратегічними змінами на підприємстві. Механізми винагороди впровадження стратегічних змін.

Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.

Роль організаційної культури у забезпеченні розвитку бізнесу. Атрибути, елементи та функції організаційної культури. Підходи до трактування та класифікації видів організаційної культури. Типологія організаційних культур. Управління організаційною культурою. Механізми формування організаційної культури. Методики трансформації організаційної культури для досягнення цілей організаційного розвитку.

.

4. Структура навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком бізнесу					
Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу.	15	2	2		11
Тема 2. Мета в управлінні розвитком бізнесу.	15	2	2		11
Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.	15	2*	4		9
Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.	15	4	4		7
Разом за змістовим модулем 1	60	10	12		38
Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу					
Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.	15	4	4		7
Торіс 6. External business development.	15	2	4		9
Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.	15	2	2		11
Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.	15	2	2		11
Разом за змістовим модулем 2	60	10	12		38
Разом	120	20	24		76

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

**5. Теми семінарських і практичних занять навчальної дисципліни
«Управління розвитком бізнесу»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком бізнесу		
1	Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу.	2
2	Тема 2. Мета в управління розвитком бізнесу	2
3	Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу	4
4	Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.	4
	Всього за 1 змістовий модуль:	12
Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу		
6	Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.	4
7	Topic 6. External business development.	4
8	Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.	2
9	Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.	2
	Всього за 2 змістовий модуль:	12
	Всього:	24

**7. Самостійна робота навчальної дисципліни
«Управління розвитком бізнесу»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком бізнесу		
1	Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу. Управління розвитком бізнесу: теоретичні та прикладні проблеми. Проблемне поле управління розвитком бізнесу як об'єкту наукового дослідження.	11
2	Тема 2. Мета в управлінні розвитком бізнесу Орієнтири в управлінні розвитком бізнесу. Цілі бізнесу: типологія та вимоги до них. Ієрархічна залежність цілей підприємства від цілей суспільства.	11
3	Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу Особливості збору інформації щодо стратегічного планування та оперативного управління розвитком бізнесу, а також їх аналізу	9
4	Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу. Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням.	7
	Всього за 1 змістовий модуль:	38
Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу		
5	Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу. Методи якісної оцінки в управлінні розвитком бізнесу. Експертні методи, метод Дельфі.	7
6	Topic 6. External business development. Directions for improving strategic management of business development.	9
7	Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін. Механізми винагороди впровадження стратегічних змін.	11
8	Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу. Атрибути, елементи та функції організаційної культури. Підходи до трактування та класифікації видів організаційної культури.	11
	Всього за 2 змістовий модуль:	38
	Всього:	76

9. Методи навчання

За основними дидактичними завданнями в рамках вивчення дисципліни використовуватимуться методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок. За джерелом знань використовуватимуться словесні, наочні та практичні методи навчання. За характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів використовуватимуться проблемний, евристичний, дослідницький, репродуктивний методи навчання.

Навчання здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Основними формами навчання з дисципліни є читання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних завдань, індивідуальних завдань, самостійна робота.

В рамках вивчення дисципліни «Управління розвитком бізнесу» передбачено проведення:

- лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій використовується мультимедійний комплекс для наочного відображення представленого матеріалу;

- практичні та семінарські заняття передбачають засвоєння теоретичних положень і набуття практичних навичок з формування стратегії розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Також, за необхідності, здійснюється тестування всіх студентів групи за відповідною темою. В кінці заняття викладач підсумовує виконану роботу і дає завдання для підготовки до наступного практичного заняття;

- самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання. Вона полягає в опрацюванні матеріалів лекцій, а також у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів при підготовці до практичних і семінарських занять та модульного і підсумкового контролю.

При вивченні дисципліни «Управління розвитком бізнесу» передбачено можливість широкого застосування дистанційних технологій навчання. Використання технологій дистанційного навчання в Уманському НУС регламентується положенням «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Матеріали дисципліни «Управління розвитком бізнесу» розміщені на платформі Moodle: URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2004>. У разі запровадження дистанційного навчання лекційні, практичні і семінарські заняття проводяться в форматі відеоконференції з використанням платформ: Zoom, Google Meet, Moodle тощо.

10. Методи контролю

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 40 балів;
- виконання модульних завдань (2 модулі) – не більше 30 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання модульних завдань.

1. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань семінарів – 0; 1 бал.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.
- в) бліц-опитування – 0; 1 бал.
- г) вирішення ситуаційних завдань або письмовий контроль – 0; 1; 2 бали.

2. При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання письмово або з використанням платформи MOODLE.

Система оцінювання виконання завдань модуля: – 0 - 10 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах, публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1-10 балів.

дсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Управління розвитком бізнесу» здійснюється у формі екзамену.

На екзамен виноситься 2 теоретичних питання та ситуативне завдання. Виконання екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. За вірну відповідь на кожне із двох теоретичних питань нараховується 10 балів. За правильне рішення ситуаційного завдання додається ще 10 балів. Тобто максимально за екзамен можна отримати 30 балів.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

**Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «екзамен»
з дисципліни „Управління розвитком бізнесу”
(денна форма навчання)**

	Поточний (модульний) контроль										Бали за додаткову роботу	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
Тема	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	МК 1	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	МК 2			
Кількість балів за змістовний модуль	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	30	100
в т.ч. за видами робіт:													
- практичні заняття	3	3	3	3		3	3	3	3				
- виконання СРС	2	2	2	2		2	2	2	2				
- інші види робіт													

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

12. Методичне забезпечення

1. Коротєєв М.А. Методичні вказівки для проведення практичних і семінарських занять та самостійної роботи з дисципліни «Управління розвитком бізнесу» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент». Умань, 2024. 30 с.

2. Коротєєв М.А. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни “Управління розвитком бізнесу” для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент». URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2004>

13. Рекомендована література

Базова

1. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навч. посіб. - 2-е вид., виправ. та доп. - К. : ЦНЛ, 2014. - 400 с.
2. Верба В.А., Гребешкова О.М. Управління розвитком компанії: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2017. 482 с.
3. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : навч. посібник. К. : КНЕУ, 2020. 360 с.
4. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2018. 272с.
5. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навч. посібник. Суми: ВТД"Університетська книга", 2013. - 278с.
6. Єлецьких С.Я. Управління фінансово стійким розвитком підприємства: монографія Нац. акад. наук України, Ін-т економіки пром-сті, Донбас. держ. машинобуд. акад. (ДДМА). - Краматорськ: ДДМА, 2016. 475 с.
7. Стратегія підприємства: [підручник] / Ю. Б. Іванов та ін. Х. : ВД — ІНЖЕК, 2019. 560 с.
8. Клівець П. Г. Стратегія підприємства: [навч. посіб]. К. : Академвидав, 2017. 320 с.
9. Мартиненко М.М., Ігнатєва І.А. Стратегічний менеджмент : підручник К. : Каравела, 2016. 320 с.

Допоміжна

10. Гуцалюк О. М. Управління інтеграційним розвитком корпоративних підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Видавничий дім "Гельветика", 2018. — 423 с.
11. Жовковська Т. Т. Системно-рефлексивне управління розвитком промислових підприємств: теорія, методологія та практика : монографія. Тернопіль : Паляниця В. А., 2018. 264 с.
12. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова КМУ від 03 березня 2021 р. № 179 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>
13. Раєвнєва О.В. Механізми управління розвитком підприємства в умовах діяльності. Харків, 2017. — 36 с.
14. Соколюк С.Ю., Чернега І.І., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчій О.С. Формування інноваційного проекту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань:

Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 203-211.

15. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: [підручник]. Тернопіль: Економічна думка. 2016. 390 с.

16. Тимофєєв В.М., Черноіванова Г.С. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. Х.: Скорпіон, 2019. 135 с.

22. Тридід О.М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства: Монографія. Х.: Вид-во «ХДЕУ», 2020. 364 с.

23. Уланчук В. С., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Непочатенко О. А. Економетричні підходи до прогнозування фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С. 163-171.

24. Уланчук В.С., Жарун О. В., Соколюк С. Ю., Коротєєв М. А., Уланчук В.І. PROBLEMS OF INVESTMENT ACTIVITY DEVELOPMENT IN UKRAINE. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.». 2022. Випуск 101 Частина 2 С. 100-108.

25. Уланчук В.С., Нестерчук Ю.О., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Бленда Н. О. Management of innovation risks. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.». 2023. Випуск 102. Частина 2. С. 232-243.

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-портал КМ України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>
5. Міністерство економіки України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>

15. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу» або її окремого компонента можливе за умов участі здобувача в програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО) відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>); Положення про організацію

освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Mq6O>); Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/npO1>); Положення про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/BWV3>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, платформи онлайн-курсів, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньої програми.

Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти регламентує Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті <https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>

16. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних, раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовують в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Виявлення ознак академічної доброчесності у письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам освіти настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регулюється Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/D1iS>) та Кодексом академічної доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>).

17. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2025-2026 навчальний рік, охоплюють:

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).
2. Оновлення змістового наповнення тем.
3. Корегування у розподілі балів які отримують здобувачі освіти за видами робіт.
4. Оновлення переліку рекомендованої літератури.